

SAVJET ZA MLADE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

Na sjednici Savjeta za mlade Vlade Republike Hrvatske održanoj 27. svibnja 2020. godine usvojeni su:

ZAKLJUČCI/ OSVRTI S KONFERENCIJE 11.3.2020.

“Dijalog EU-a s mladima postaje vidljiv: informiraj i osnaži mlade na lokalnoj razini”

Tijekom održavanja konferencije 11.3.2020., prisutnim predstavnicima savjeta mladih te udruga mladih i za mlade, podijeljeni su obrasci s pitanjima na koja su mogli dati svoja očitovanja. Nakon konferencije, isti konstruktivni prijedlozi su prikupljeni, sistematizirani te sažeti u jedan dokument. Temeljem istoga Radna skupina za rad s mladima izdvojila je konkretne preporuke koje se odnose na rad s mladima.

Mladi i ministarstva u otvorenom dijalogu

U uvodnim riječima, predsjednica Savjeta za mlade Vlade RH Tanja Herceg rekla je da je ovo događanje povijesni trenutak tijekom prvog hrvatskog predsjedanja Vijećem Europske unije jer je okupilo predstavnike ministarstava u izravan i neposredni dijalog s mladima i time osiguralo veće uključivanje mladih. Zahvalila se visokim državnim dužnosnicima na odazivu jer to pokazuje da su ministarstva spremna zajedno s mladima tražiti rješenja za izazove s kojima se društvo suočava. Naglasila je da je događanje organizirano od strane predstavnika mladih u Savjetu za mlade Vlade RH, a njime se u otvoreni dijalog željelo uključiti udruge mladih i za mlade, savjete mladih i neorganizirane skupine mladih, odnosno sve one koji zagovaraju bolji položaj i uključivanje mladih u donošenje odluka na svim razinama.

Ministrica za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku izv. prof. dr. sc. Vesna Bedeković pozdravila je sve prisutne mlade i pozvala ih na aktivno sudjelovanje u dijalogu, na postavljanje pitanja i izražavanje mišljenja koje je važno za oblikovanje politika. Poručila je da je Savjet za mlade Vlade RH tijelo koje omogućuje dijalog sa predstavnicima mladih te pritom naglasila da aktivizam mladih uključuje odgovorno preuzimanje određenih uloga, osobito u lokalnoj zajednici, no da je zadaća mladih stalno težiti uključivanju, osobito kroz savjete mladih na čijem će osnaživanju nastaviti raditi Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

Stvaranje kvalitetnijih mogućnosti za mlade – kultura, zapošljavanje, ravnomjerni regionalni razvoj i poljoprivreda

Ministrica kulture dr. sc. Nina Obuljen Koržinek naglasila je važnost činjenice da Hrvatska prvi put ravnopravno sudjeluje u pregovorima oko novog Višegodišnjeg financijskog okvira

2021.-2027. (VFO), u kojem se zalažemo za bolje prepoznavanje hrvatskih prioriteta. Što se tiče prioriteta u području kulture, naglasila je brojne mogućnosti koje nudi program Digitalna Europa te istaknula rastući doprinos gospodarskom rastu industrije videoigara. Posebno je istaknula da kulturne i kreativne industrije imaju značajan rast i mogu biti izvor kvalitetnih poslova za mlade. Izrazila je svjesnost Vlade o potrebi boljeg osnaživanja položaja mladih umjetnika, koji često moraju raditi više poslova kako bi si osigurali kvalitetan život.

Državna tajnica Majda Burić izjavila je da je tematska sjednica Savjeta za mlade Vlade RH održana upravo u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava s ciljem predstavljanja novih mjera aktivne politike zapošljavanja. Naglasila je da je u mandatu ove Vlade ostvaren rast prosječne plaće za 1005 kuna, te da je u politike zapošljavanja uloženo 7,6 milijardi kuna. Istaknula je da je prema dostupnim podacima nezaposlenost mladih danas između 17% i 18%, a da je fokus Vlade na trajnom zaposlenju mladih te na osiguranju dostojanstvenog i dobro plaćenog rada mladih. Značajni korak u tom smjeru je ukidanje stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa, jer se na taj način potiče mjera pripravnika koja je bolja s obzirom da osigurava prava mladim radnicima (ugovor o radu, bolja plaća i prava iz ugovornog odnosa). Istaknula je da se za sigurniju perspektivu mladima ojačala mjera samozapošljavanja u koju je uloženo više od 1.5 milijardi kuna, a da iznosi potpore mogu biti između 75 tisuća i 100 tisuća kuna – što ovisi o broju uključenih i području iz kojeg dolaze (potpomognuta područja dodatno su financirana). Naglasila je da je više od 20 tisuća osoba koristilo mjeru samozapošljavanja od 2016. godine. Spomenula je i druge činjenice – da gotovo 120 tisuća mladih rade na ugovor na neodređeno, da je Vlada podigla minimalnu studentsku plaću te nedavno ukidanje i smanjivanje porezne obveze za mlade. U okviru tržišta rada, rasprava se vodila o razvoju relevantnih kompetencija i vještina, o priznavanju studentskih poslova kao radnog iskustva, o održivosti poslovanja mladih koji koriste mjeru samozapošljavanja, o mladima koji su pokrenuli poslovanje i prije mjere samozapošljavanja i drugim pitanjima.

Državni tajnik u Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Velimir Žunac je istaknuo da su mladi ključni za budućnost Europske unije – u svih pet njezinih strateških prioriteta; izgradnji pametne, zelene, povezanije, socijalne Europe te Europe bliže građanima. Izvijestio je da je u pripremi novi strateški dokument, Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine, u kojemu su ljudi i inovacije prepoznati kao strateški imperativi i temelji provedbe. Naglasio je i da je Višegodišnji financijski okvir EU važan za razvoj niza politika, inicijativa i poticaja za mlade, da financijska alokacija još nije poznata, no da će biti oko 10 milijardi eura. Izvijestio je o iskorištenosti fondova Europske unije s 9% 2016. godine na današnjih 89%. U odgovoru na pitanje, državni tajnik je predstavio niz izvora financiranja za udruge civilnog društva.

Jačanje mladih poljoprivreda i održivost njihova poslovanja

Načelnik sektora u Ministarstvu poljoprivrede Goran Lipavić je na temu revitalizacije ruralnih zajednica istaknuo da su mjere ruralnog razvoja bitan faktor politike prema mladima u ruralnim sredinama. Posebno je istaknuo da nije ključno samo razvijati poljoprivredne djelatnosti, već razvijati infrastrukturu koja zadržava mlade u ruralnim sredinama. Izjavio je da je mjera 6.1.1. Programa ruralnog razvoja namijenjena za mlade poljoprivrednike, rezultirala otvaranjem 1.500 novih poljoprivrednih gospodarstava. Naglasio je da je u protekle tri godine Hrvatska dobila oko 5.000 mladih poljoprivrednika, u koje je uloženo pola milijarde kuna. Vezano uz natječaje, rekao je da mladi poljoprivrednici dobivaju dodatne bodove te da se u novim mjerama naglasak stavlja na mala obiteljska poljoprivredna

gospodarstva i mlade poljoprivrednike (do četrdeset godina starosti). Posebno je naglasio da je za razvoj hrvatske poljoprivrede ključan novi europski proračun (VFO) i sredstva za poljoprivrednu politiku, kako bi se ponajprije poticao razvoj inovacija.

Europska agencija za informiranje i savjetovanje mladih (ERYICA)

Predstavnik Europske agencije za informiranje i savjetovanje Matjaž Medvešek predstavio je aktivnosti platforme za informiranje koja radi na sustavnom i standardiziranom informiranju mladih u 29 država pa tako i u Hrvatskoj sukladno Europskoj povelji o informiranju mladih. Naglasio je važnost stvaranja infrastrukture kroz centre za mlade.

Poticajno društveno okruženje za samoostvarenje i osamostaljivanje mladih – digitalizacija, savjeti mladih, obrazovanje, ekologija i turizam

Državna tajnica u Ministarstvu uprave Katica Prpić izjavila je da je njezino ministarstvo nositelj digitalizacije i svakodnevno radi na važnim projektima koji unaprjeđuju sve aspekte života građana. Naglasila je da su mladi izrazito tehnološki pismeni i da mogu širiti svijest o važnosti digitalizacije, postati korisnici sustava e-Građani, ali i pomoći starijim sugrađanima koji se možda u tome ne snalaze najbolje. Istaknula je kako se razvija posebna platforma e-Poslovanje koja za cilj ima omogućiti brzu komunikaciju poslovnih tijela s javnima, a samim time i stvaranje moderne, digitalne poslovne sredine. U odgovoru na pitanje, najavila je snažnije uključivanje Ministarstva uprave u jačanje savjeta mladih u općinama, gradovima i županijama.

Državna tajnica prof. dr. sc. Branka Ramljak je izjavila da Hrvatska u segmentu znanosti i obrazovanja naglasak stavlja na trokut znanja – obrazovanje, istraživanje i inovacije kao osnovne elemente demokratskog društva kojeg karakteriziraju otvorenost, solidarnost i nagrađivanje izvrsnosti. Istaknula je da je Hrvatska tijekom predsjedanja Vijećem EU fokusirana na pitanje kako riješiti negativne utjecaje i povećati koristi od „cirkulacije mozгова“, iz perspektive dobrobiti istraživača, suradničkih mreža i uključivanja što većeg broja visokokvalificiranih ljudi. Istaknula je da je važno razlikovanje između nadležnosti osnivača obrazovnih ustanova i resornog Ministarstva, osobito u kontekstu nošenja s aktualnim izazovima. Na pitanje o vrednovanju volontiranja i neformalnog učenja kod mladih, naglasila je da je osnovana radna skupina kako bi se uspostavio zakonodavni okvir o neformalnom i informalnom učenju, kojim se želi uvažiti i elemente rada na sebi svim mladim osobama. Pritom je istaknula da su u svrhu povezivanja obrazovanja i tržišta rada u svaku radnu skupinu koja izrađuje zakonodavni okvir obvezno uključeni i poslodavci. Krajnji cilj je da mladi steknu vještine koje će im omogućiti daljnje školovanje i rad. Vezano uz strukovno obrazovanje, naglasila je da je ono bilo zapostavljeno dugo vremena. Izjavila je da je formirano 25 regionalnih centara kompetentnosti u koje će biti uloženo milijarda i dvjesto tisuća kuna, a kojima se svaka mlada osoba može obratiti i doprinijeti projektima. Posebno se osvrnula na pitanje osiguravanja asistenata za mlade osobe s invaliditetom u visokom obrazovanju te naglasila donošenje Nacionalnog plana za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja 2019.-2021. u kojem su osigurane proračunske linije za pomoć svim ranjivim skupinama, međutim to se ne odnosi i na asistente. Naglasila je kako Ministarstvo poštuje autonomiju visokih učilišta te da za sada ne postoje pomoćnici za mlade osobe s invaliditetom u visokom obrazovanju financirani iz državnog proračuna niti Europskog socijalnog fonda, kao što je to slučaj za osnovne i srednje škole, no da država osigurava dostupnost prava na prijevoz, socio-ekonomske stipendije i smještaj u domovima.

Državni tajnik u Ministarstvu zaštite okoliša i energetike dr. sc. Mario Šiljeg naglasio je da je s početkom novog institucijskog ciklusa Europske unije započela rasprava o Europskom zelenom planu i zelenoj tranziciji, s ciljem postizanja klimatski neutralne Europe do 2050. godine, za koju je potrebno i važno osigurati adekvatnu razinu financiranja. Istaknuo je da Hrvatska ima 28% udjela obnovljivih izvora energije, što premašuje postavljeni cilj od 20 %. Predviđa se da će se u Hrvatskoj kroz tranziciju stvoriti 80.000 novih radnih mjesta, od čega 14.000 u sustavu gospodarenja otpadom. Naglasio je da je Hrvatska donijela Strategiju energetskega razvoja do 2030., s pogledom na 2050. te da se odredila ulagati u izvore energije u kojima Hrvatska ima potencijala: vjetroelektrane, hidroelektrane, termoelektrane i energija sunca. Podsjetio je da se u Hrvatskoj najviše električne energije potroši u kućanstvima, zbog čega je veći naglasak stavljen na energiju sunca. Istaknuo je da je Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost usmjerava značajna sredstva prema energetske učinkovitosti kućanstava, za što je povećano financiranje (solarna energija za toplu vodu). Prenio je da se već petu godinu obrazuje inženjere gospodarenja otpadom, što je jedno od zanimanja budućnosti, pa prema tome dobar smjer obrazovanja za mlade.

Državni tajnik Frano Matušić je naglasio kako turizam pruža brojne mogućnosti za mlade – od privremenih poslova za poboljšanje imovinskog stanja, do profesionalne karijere u traženim turističkim zanimanjima. Naglasio je doprinos centara kompetentnosti za osiguravanje potrebne radne snage u turizmu, što je jedan sveobuhvatan i dugoročan pristup održivom turizmu. Izvijestio je da je do sada sedam restorana u Hrvatskoj prepoznato Michelinovom zvjezdicom, a da se ponuda stalno nastoji poboljšati. Posebno je istaknuo otvaranje novih natječaja za udruge osoba s invaliditetom vezano uz bavljenje turizmom.

Aktivno sudjelovanje mladih i interes da dijalog bude više

Nakon održanih rasprava, predsjednica Savjeta za mlade Vlade RH Tanja Herceg vodila je otvorenu raspravu o tome kako unaprijediti Dijalog EU-a s mladima kako bi postao uključiviji i vidljiviji u novom ciklusu, ali i kako intenzivirati dijalog mladih i donositelja odluka na svim razinama u Hrvatskoj. Predsjednica Savjeta se završno zahvalila i Uredu predsjednika Vlade RH na kontinuiranoj podršci radu Savjeta.

Ohrabruje činjenica da su mladi aktivno sudjelovali u raspravi i postavljali pitanja, ne samo o obrazovanju i zapošljavanju, već i o zaštiti okoliša, poljoprivredi i turizmu. Razgovaralo se i o: uključanju mladih u procese donošenja odluka, senzibilizaciji prema gluhoonijemim osobama i osobama s invaliditetom, ulozi donositelja odluka na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini, kao i o procesima uključanja mladih u važna pitanja u obrazovanju i kulturi.

Savjet za mlade Vlade RH prikupio je i druga pitanja za koja mladi s područja cijele Hrvatska smatraju da trebaju biti na dnevnom redu sjednica Savjeta. Prisutnost donositelja odluka te spremnost na dijalog ukazuju da prisutna ministarstva teme koje su važne mladima smatra ključnim pitanjima za razvoj zajednice. Sudjelovanje tolikog broja mladih ukazuje da u Hrvatskoj postoje mladi koji teže sustavnom rješavanju važnih društvenih pitanja i izazova za društvo kroz konstruktivni dijalog i dvosmjerno informiranje o poduzetim mjerama, misleći pritom prvenstveno na potrebe mladih diljem Hrvatske.

U obrascima su prisutnim predstavnicima mladih, udruga mladih i za mlade, savjeta mladih postavljena sljedeća pitanja:

- Što biste naveli kao zaključke konferencije?

- Koja su po Vama još otvorena pitanja?
- Koje su Vaše preporuke za unapređenje dijaloga donositelja odluka i mladih na nacionalnoj razini?
- Koje su Vaše preporuke za unapređenje dijaloga donositelja odluka i mladih na lokalnoj razini?
- Koje su Vaše preporuke za unapređenje Dijaloga EU-a s mladima?
- Koje su teme povezane s mladima, a koje biste voljeli vidjeti na sjednici Savjeta za mlade Vlade Republike Hrvatske?
- Kratki osvrt na konferenciju (što je bilo dobro? Smatrate li da su konferencije poput ovih potrebne za unapređenje dijaloga? Što preporučate za drugi puta? Što biste voljeli vidjeti kao rezultat konferencije?)

PREPORUKE/ZAKLJUČCI

ODRŽAVANJE KONFERENCIJE

- Mladi su iskazali interes za više konferencije ove vrste te su prilikom organizacije istoga mladi istaknuli da je važno zadržati elemente:
  - Direktnog dijaloga s donositeljima odluka u smislu da mladi mogu postaviti pitanja koja njih zanimaju direktno i neposredno
  - Upoznavanja mladih s različitim mjerama direktno i davanje informacija od interesa za mlade
  - Međusobnog umrežavanja mladih
- Važnosti suradnje i zajedničkog pristupu problemima (A02: "Iako su ministarstva svjesna problema koji muče mlade, nisu u mogućnosti (trenutno) sve ih riješiti", A04: „Još više povećati vrijeme za pitanja i raspravu“, A01: „Stvarno je lijepo vidjeti ministre koji se posvećuju mladima i trude se odgovoriti na sva naša pitanja“, A03: „Svakako bi trebalo organizirati još ovakvih događaja gdje mi mladi možemo izravno komunicirati s predstavnicima ministarstava, A09: „Više događaja kao što je ovaj, povezivanje savjeta mladih, organizacija za mlade i donositelje odluka“, A10: „Redovito održavanje susreta donositelja odluka i mladih“, A13: „Odlično je bilo, omogućiti više vremena za raspravu“, A14: „Nastavak razvoja ovog načina dijaloga kroz savjet mladih i približavanje te upoznavanje mladih o postojanju savjeta za mlade“, A15: „Češća organizacija ovakvih susreta -Poticanje mobilnosti mladih, naglasak na NEET skupinu mladih pri kreiranju socijalnih politika i ostalih dokumenata“, A14: „Više takvih događaja gdje mladi mogu reći izjasniti se te dobiti informacije iz prve ruke – ministara“, A15: „Zadovoljan sam konferencijom i smatram da ih je potrebno još više“ „Odlična mi je prisutnost ljudi iz ministarstva s najviše razine i njihova uključenost.“, A16: „Pozitivno i vrlo pohvalno je sudjelovanje velikog broja ministarstava. Svakako smatram da su ovakvi događaji vrlo važni“, A17: „Konferencije su potrebne iz razloga uspješnijeg povezivanja i bržeg djelovanja te razumijevanja informacija. Preporuke – informiranje o uključivanju na daljnje programe....“, A18: „Odlični govornici koji su odgovarali konkretno na postavljena pitanja. Smatram da bi se trebalo održati više ovakvih konferencija jer se dijalogom rješavaju problemi mladih“, A02: „Smatram da je bilo dobro jer smo dobili informacije iz 1. ruke (ministarstva)“

Preporuča se i daljnje žurno djelovanje i bavljenje tematikama koje su istaknuli mladi, a to su:

- Praksa tijekom i/ili nakon školovanja sa svrhom pripreme mladih za tržište rada
- Razvoj ruralnih područja, mogućnosti za mlade u ruralnim sredinama
- Iseljavanje
- Zapošljavanje, pravedno vrednovanje prilikom zapošljavanja
- Pitanje pomoćnika osobama s invaliditetom u visokom školstvu
- Prilagodba gospodarskog i javnog sektora planira na nadolazeći Green deal
- Bolje unapređenje života mladih u ruralnim područjima javni prijevoz, obrazovne ustanove, pošte, dućani.. – generalna nedostupnost osnovnih opcija
- Nove mjere potpora za mlade znanstvenike koji nisu zaposleni na visokoškolskim osnovama
- Sustavno osiguravanje asistencije studentima s invaliditetom za vrijeme predavanja i prakse
- Poticaj za ostanak mladih u ruralnim područjima- koji odlučuju i druge sektore osim poljoprivrede
- Mladi poduzetnici, potencijal i mogućnosti udruga
- Volontiranje i neformalno obrazovanje
- Centri kompetentnosti
- Centri za mlade
- Usklađivanje obrazovnih programa s tržištem rada
- Edukacija udruga mladih
- Zapošljavanje, samozapošljavanje, stabilno pitanje mladih
- Podrška mladih osobama u riziku od socijalne isključenosti, borba protiv diskriminacije
- Ovisnosti
- Savjeti mladih- izmjena strukture savjeta mladih
- Pronalaženje/dobivanje podataka o mladima/savjetima mladih/aktivnostima za 2018.,2019. i polovinu 2020.
- Kako mladi svoje kompetencije uvelike razvijaju volontiranjem i kroz neformalno obrazovanje, tema priznanja i nagrađivanja u tom segmentu
- Javni prijevoz u ruralnim sredinama
- Klimatske promjene, socijalne inovacije, međusektorska suradnja (3D upravljanje – javni, privatni i civilni sektor).

Mladi su najviše istaknuli teme: ruralna područja i mogućnosti mladih u ruralnim područjima, zapošljavanje mladih, prepoznavanje neformalnog obrazovanja

NASTAVITI RADITI NA OVIM TEMAMA I STAVITI IH KAO PRIORITET JER:

- Jer: A05: „Potrebno je poboljšati dijalog mladih s raznim ministarstvima te poduzeti konkretne akcije za rješavanje problema“; A08: „Češća organizacija ovakvih susreta i omogućavanje uvjerljivih rezultata – što bi osiguravalo povjerenje mladih prema donositelju odluka na nacionalnoj razini“ ; A11: „Konkretniji odgovori na zahtjeve i probleme mladih“; A07: „Bila je dobra suradnja ministra i mladih kao rezultat bih htjela vidjeti da će se uvažiti neke naše preporuke za poboljšanje“
- Želim vidjeti kao rezultat je što više novih savjeta i uključenost mladih u kreiranje i donošenje odluka

NACIONALNA RAZINA

- Povećati dijalog mladih s ministarstvima primjerice kroz određivanje osobe za komunikaciju s mladima
- Izraditi Zakon o mladima
- Povećati administrativno- ljudske kapacitete za rad s mladima s pratećim financijama kako provedba određenih aktivnosti ne bi ovisila o volonterskom radu, mogućnostima, vlastitim financijama i angažmanu, iskustvu pojedinih članova/članica različitih tijela. Podršku mladima, otvoreni dijalog s mladima, žurno rješavanje pitanja mladih potrebno je sustavno i sistematizirano rješavati na svim razinama.
- Otvoriti sektor za mlade pri nadležnom ministarstvu za mlade ili Ured Vlade RH za mlade kako bi se aktivno radilo na poboljšanju uvjeta za razvoj važnog resursa društva: mladih
- Povećati izdatke za informiranje mladih o mogućnostima, mjerama te provoditi kontrolu o provedbi informiranja odnosno utrošenim sredstvima
- Specifično definiranje odgovornosti institucija za pojedine potencijalne probleme mladih kako bi se pitanja za mlade žurnije rješavala
- Održavati pojačanu komunikaciju između Savjeta za mlade Vlade RH i savjeta JLP(R)S i odluka mladih i za mlade
- Minimalno jednom godišnje posjet člana Savjeta za mlade Vlade Republike Hrvatske ili drugog predstavnika/ce tijela zaduženog za mlade, predstavnika/ce ministarstva na područje regionalne uprave te održavati otvoreni i direktan dijalog s mladima
- Ulagati u veću vidljivost i promociju radnih skupina koje su zadužene za područja rada s mladima (Dijalog EU-a s mladima) i Savjeta za mlade Vlade Republike Hrvatske te eventualno drugih radnih tijela
- Dijalog EU-a s mladima i njegovu provedbu omogućiti većem broju udruga odnosno osigurati mogućnost da svi predstavnici mladih, udruga mladih i savjeti mladih spoznaju dijalog.
- Povećati nadzor provedbe planiranih aktivnosti, mogućnosti za mlade
- Povećati provedbu Dijaloga EU-a s mladima konkretno te kontrolirati da provedba nije apstraktna

REGULACIJA PARTICIPACIJE MLADIH NA LOKALNOJ RAZINI

- Povećati kontrolu rada s mladima na lokalnoj razini kroz konstantne evaluacije od strane mladih njihovih jedinica lokalne samouprave, posebice u ruralnom području (A02: „Čini mi se da bi trebala postojati veća inicijativa plan, kontrola s nacionalne prema lokalnim razinama koja se tiče razvoja položaja mladih jer lokalne razine često nemaju sluha ni financija za to područje“)
- Povećati uključivanje mladih u izradu gradskih proračuna kroz participativan i transparentan način
- Povećati suradnju postojećih udruga mladih i za mlade sa jedinicama lokalne samouprave s ciljem jačanja postojećeg sustava umjesto stvaranja paralelnih i bespotrebnog gomilanja udruga
- Uvesti kontrolu vjerodostojnosti informacija koje lokalni mediji pružaju u svrhu prevencije dezinformacija i prevencije destabilizacije civilnog društva kao zaštitni mehanizam

- Poticanje otvaranja centara za mlade od udruga mladih s iskustvom te održivost istih uz podršku kako nacionalne tako i lokalne razine (ponajviše radi dosadašnjeg neprepoznavanja važnosti)
- Obvezati lokalnu razinu na izradu strateških dokumenata za mlade (Programi za mlade) te pratiti provedbu istih, sustavno poticati na provedbu najmanje 60% mjera iz dokumenata
- Edukacija lokalnih donositelja odluka

VOLONTERSTVO:

- Poticanje obrazovnih institucija, posebice osnovnih i srednjih škola na aktivniju suradnju s udrugama, kako bi se mlade od najranije dobi usmjeravalo i poticalo na participaciju
- Valorizacija neformalnog obrazovanja i dokazanog rada prilikom zapošljavanja ili nastavka školovanja, veće vrednovanje praktičnog znanja

ZAPOŠLJIVOST MLADIH

- Uključivanje mladih u mobilnost, posebice NEET skupina, te poticanje kako mobilnosti na europskoj razini tako i unutar RH s ciljem povećanja samostalnosti i zapošljivosti osoba kroz mentorski program
- Valorizacija neformalnog obrazovanja i dokazanog rada prilikom zapošljavanja ili nastavka školovanja, veće vrednovanje praktičnog znanja
- Poticanje mladih na ostanak na ruralnom području kroz različite sektore od poljoprivrede do turizma
- Održivi razvoj kroz sferu upravljanja (3D upravljanje – javni, privatni i civilni sektor)
- Usklađivanje visokog obrazovanja i tržišta rada kroz kreiranje upisnih kvota temeljenih na dugoročnim projekcijama

OBRAZOVANJE

- Raditi na populariziranju strukovnih škola i zanimanja, uređivanje informatičkih/online sustava na sveučilištima (npr. Upisi)
- Medijske kampanje u sklopu srednjih škola o Dijalogu EU-a s mladima i drugim načinima uključenja mladih kroz udruge, savjete mladih

SAVJETI MLADIH:

- Još veća participacija mladih na lokalnim razinama vezano za donošenje odluka
- Poticanje uključivanja udruga mladih i udruga za mlade u rad savjeta mladih
- osmisliti kvalitetan program koji će povezati školski sustav s donositeljima odluka. Poticanje obrazovnih institucija, posebice osnovnih i srednjih škola na aktivniju suradnju s udrugama, kako bi se mlade od najranije dobi usmjeravalo i poticalo na participaciju
- Razmotriti mogućnost djelomičnog financiranja s nacionalne razine rada savjeta mladih na lokalnim razinama

PROMETNA POVEZANOST MLADIH

- Uvođenje i regulacija javnog prijevoza u ruralnim sredinama neovisno o tržišnoj isplativosti linija u svrhu mobilnosti mladih i povećanja atraktivnosti ruralnog kraja

UDRUGE MLADIH/ZA MLADE

- Poticanje cjeloživotnog obrazovanja i edukacije djelatnika udruga kroz posebna financiranja za jačanje kapaciteta udruga mladih i za mlade ili kroz prihvatljiv trošak u natječajima

RURALNA PODRUČJA

- Osigurati mladima pristup internetu neovisno o njihovom socio-ekonomskom statusu ili mjestu življenja (jeftina ili besplatna Internet veza dostupna na području cijele RH)
- Povećati izdatke za informiranje mladih o mogućnostima uključivanja u savjete mladih i Dijalog EU-a s mladima
- Uvođenje i regulacija javnog prijevoza u ruralnim sredinama neovisno o tržišnoj isplativosti linija u svrhu mobilnosti mladih i povećanja atraktivnosti ruralnog kraja
- Poboľjšati dijalog donositelja odluka s mladima iz ruralnih područja

Sukladno upitu mladih, ove preporuke, po usuglašavanju na sjednici Savjeta za mlade Vlade Republike Hrvatske, molimo dostaviti na e-mail adrese mladih i javno objaviti.

**PREDSJEDNICA SAVJETA ZA MLADE
VLADE REPUBLIKE HRVATSKE**

Tanja Herceg

